ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 5-ԻՆ ԱՇԳԱԲԱՏՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՀԱԿԱԱ-ՀԱԲԵԿՉԱԿԱՆ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱ-ԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱ-ՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երեւան 28 հունիսի 2013թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Մ. Թոփուզյանի (զեկուցող), Ա. Խաչատրյանի, Հ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկա-յացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր ազգային անվտանգության ծառայության փնօրենի առաջին տեղակալ Ռ. Հարությունյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց դատական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2012 թվականի դեկտեմբերի 5-ին Աշգաբատում ստորագրված՝ Անկախ պետությունների համա-գործակցության մասնակից պետությունների իրավասու մարմինների ուսումնական հաստատություններում հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների մասնագետների պատրաստման գործում համագործակցության մասին համաձայնագրում ամրագրված

պարտավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ 05.06.2013թ. ՀՀ սահմանադրական դատարանում մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով քննության առարկա համաձայնագիրը, գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց .**

1. Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների իրավասու մարմինների ուսումնական հաստատություններում հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների մասնագետների պատրաստման գործում համագործակցության մասին համաձայնագիրը /այսուհետ՝ Համաձայնագիր/ ստորագրվել է Աշգաբատում՝ 2012թ. դեկտեմբերի 5-ին, Հայաստանի Հանրապետության Նախագահ Ս. Սարգսյանի կողմից:

Համաձայն սույն Համաձայնագրի նախաբանի՝ Կողմերն այն ստորագրելիս ղեկավարվել են «Ահաբեկչության դեմ պայքարում Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների համագործակցության մասին» 1999թ. հունիսի 4-ին Մինսկում ստորագրված պայմանագրի դրույթներով /ՀՀ սահմանադրական դատարանի 2000թ. հուլիսի 4-ի ՍԴՈ-240 որոշում/:

Հիշատակված պայմանագիրը վերապահումով վավերացված է ՀՀ Ազգային ժողովի 2001թ. հոկտեմբերի 22-ի թիվ Ն-209-2 որոշմամբ:

2. Համաձայնագիրը բաղկացած է նախաբանից եւ 16 հոդվածներից:

Համաձայնագրում առանձնակի ընդգծված է ահաբեկչության դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացման նպատակով մասնագետների բարձր պրոֆեսիոնալ մակարդակի ապահովման ուղղությամբ Կողմերի համագործակցության կարեւորության հանգամանքը:

Սույն Համաձայնագրի հիմնական առարկան է ուսումնառության ուղարկված մասնագետների պատրաստման գործում Կողմերի իրավասու մարմինների համագործակցությունը՝ նպատակ ունենալով ահաբեկչության դեմ պայքարի եւ դրա

հետեւանքները նվազագույն դարձնելու ոլորտում մասնագետների գիտելիքների խորացումը, հմտությունների եւ ունակությունների կատարելագործումը, ժամանակակից մարտավարական հնարքների փիրապետումը, անհատական հատուկ պատրաստվածության մակարդակի բարձրացումը, ինչպես նաեւ Կողմերի հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների գործունեության փորձի փոխանակումը /հոդված 2/:

Համաձայնագրի 1-ին հոդվածում բացահայտված է դրա տեքստում օգտագործված հիմնական հասկացությունների եւ եզրույթների նշանակությունը:

Սահմանված է, որ Կողմերն ուսումնառության ուղարկված մասնագետների պատրաստման գործում համագործակցությունն իրականացնում են իրենց համապատասխան իրավասու մարմինների միջոցով, որոնց ցանկը որոշվում է Կողմերից յուրաքանչյուրի կողմից եւ սահմանված կարգով փոխանցվում է ավանդապահին, իսկ փոփոխության դեպքում՝ նույնպես այդ մասին ծանուցվում է 1 ամսվա ընթացքում:

Ուսումնառության ուղարկված մասնագետների պատրաստումն իրականացվում է ուսումնական պլաններով եւ ծրագրերով՝ Համաձայնագրի, ինչպես նաեւ երկկողմ ու բազմակողմ համաձայնագրերի շրջանակներում, Կողմերի իրավասու մարմինների կողմից կնքված պայմանագրերի հիման վրա: Մասնագետների պատրաստումն իրականացվում է ընդունող Կողմի ուսումնական հաստատություններում: Ուսումնառության ուղարկված մասնագետների պատրաստման մասին պայմանագիրը /գործարքը/ կնքվում է ուղարկող Կողմի իրավասու մարմնի եւ ընդունող Կողմի ուսումնական հաստատության միջեւ՝ մինչեւ պատրաստման տարվան նախորդող տարվա դեկտեմբերի 1-ը:

Նշված պայմանագրի հիմնական դրույթները եւ վավերապայմաններն ամրագրված են Համաձայնագրի 5-րդ հոդվածի 4-րդ կետում: Ընդունող Կողմի իրավասու մարմինը մինչեւ պատրաստման տարվան նախորդող տարվա հուլիսի 1-ը տեղեկացնում է ուղարկող Կողմի իրավասու մարմնին պատրաստման ուսումնական ծրագրերի եւ պլանների մասին: Մինչեւ պատրաստման տարվան նախորդող տարվա սեպտեմբերի 1-ն ուղարկող Կողմի իրավասու մարմինն ուսումնառության ուղարկվող մասնագետների պատրաստման հայտը տրամադրում է ընդունող Կողմի իրավասու մարմնին /հոդված 6/: Մասնագետների պատրաստումն իրականացվում է վճարովի /այդ թվում՝ նաեւ վճարի արտոնությունների տրամադրմամբ/ կամ անհատույց հիմունքներով:

Խնդրո առարկա Համաձայնագիրը կնքվում է անորոշ ժամկետով եւ բաց է Անկախ պետությունների համագործակցության այլ մասնակից պետությունների միանալու համար:

Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում այն ստորագրող Կողմերի կողմից Համաձայնագրի՝ ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ ներպետական ընթացակարգերը կատարելու մասին երրորդ ծանուցումն ավանդապահի ստանալու օրվանից 30 օր հետո:

3. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարտավորությունները.

- եթե Հայաստանի Հանրապետությունը հանդես է գալիս որպես ուղարկող Կողմ, ապա հոգում է ուսումնառության ուղարկված մասնագետների կացության ծախսերը, եթե ընդունող Կողմի սահմանած կարգի համաձայն ուղարկող Կողմը կրում է նմանօրինակ ֆինանսական պարտավորություններ,
- վճարում է իր կողմից ուղարկված մասնագետների պատրաստման համար անհրաժեշտ ծախսերը, եթե դրանք չեն իրականացվում անհատույց հիմունքներով /հոդված 5, կետ 2/,
- կրում է լրացուցիչ ֆինանսական պարտավորություններ՝ սույն Համաձայնագրի իրականացման համար իրավասու մարմիններին տրամադրելով համապատասխան միջոցներ ֆինանսական տարիների համապատասխանությամբ ազգային բյուջեում առկա միջոցների հաշվին եւ սահմաններում, եթե յուրաքանչյուր առանձին դեպքում այլ կարգ չի համաձայնեցվում /հոդված 7/,
- եթե Հայաստանի Հանրապետությունը հանդես է գալիս որպես ուղարկող Կողմ, ապա կրում է ուսումնառության ուղարկված մասնագետի, դասախոսի կողմից ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին կամ ընդունող Կողմին պատճառված վնասի փոխհատուցման հետ կապված ծախսերը՝ ընդունող Կողմի ազգային օրենսդրությանը համապատասխան,
- եթե Հայաստանի Հանրապետությունը հանդես է գալիս որպես ընդունող Կողմ, ապա փոխհատուցում է ուսումնառության ուղարկված մասնագետների, դասախոսների կյանքին, առողջությանը կամ գույքին պատճառված վնասը՝ իր քաղաքացիների համար ազգային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,

- եթե Հայաստանի Հանրապետությունը հանդես է գալիս որպես ուղարկող Կողմ, ապա պահպանում է ուսումնառության ուղարկված մասնագետների, դասախոսների եւ նրանց ընտանիքների անդամների համար ազգային օրենսդրությամբ սահմանված արտոնությունները, երաշխիքները եւ փոխհատուցումները՝ ամբողջ ծավալով,

- փոխադարձության հիմունքներով օգնություն է ցուցաբերում մասնագետների պատրաստումն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների զարգացման գործում,

- որոշում է իր իրավասու մարմինների ցանկը եւ այն փոխանցում ավանդապահին,

- սահմանված կարգով կնքում է ուսումնառության ուղարկված մասնագետների պատրաստման մասին պայմանագիր՝ Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան,

- լուծում է Համաձայնագրի կիրառման եւ մեկնաբանման ընթացքում ծագած վիճելի հարցերը՝ շահագրգիռ Կողմերի հետ խորհրդակցությունների ու բանակցությունների անցկացման միջոցով կամ Կողմերի կողմից համաձայնեցված այլ ընթացակարգով,

- եթե Հայաստանի Հանրապետությունը հանդես է գալիս որպես ընդունող Կողմ, ապա մինչեւ պատրաստման տարվան նախորդող տարվա հուլիսի 1-ը պատրաստման ուսումնական ծրագրերի եւ պլանների մասին տեղեկացնում է ուղարկող Կողմի իրավասու մարմնին:

4. ՀՀ սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ, ինչպես արդեն նշվեց, ահաբեկչության դեմ պայքարում միմյանց աջակցություն ցուցաբերելու եւ այդ ոլորտում համագործակցության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Համաձայնագրի Կողմերը հատկապես կարեւորում են հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների համապատասխան մասնագետների անհրաժեշտ մասնագիտական մակարդակի բարձրացումը, հմտությունների եւ ունակությունների կատարելագործումը, ժամանակակից մարտավարական հնարքների տիրապետումը եւ փորձի փոխանակությունը:

Համաձայնագրին համապատասխան՝ հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների մասնագետների պատրաստման գործում Կողմերի համագործակցությունը, վերջին հաշվով, միտված է նմանօրինակ հանցագործությունների կանխմանը, բացահայտմանը եւ խափանմանը նպաստելուն, ահաբեկչության դեմ առավել գործուն եւ իրապես արդյունավետ համատեղ պայքար ծավալելուն:

Այսպիսով, Համաձայնագրի դրույթները համահունչ են ՀՀ Սահմանադրության, մասնավորապես՝ 9-րդ հոդվածի, դրույթներին, միջազգային իրավունքի սկզբունքներին, ինչպես նաեւ ահաբեկչության դեմ պայքարի ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած միջազգային պարտավորություններին:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. 2012 թվականի դեկտեմբերի 5-ին Աշգաբատում ստորագրված՝ Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների իրավասու մարմինների ուսումնական հաստատություններում հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների մասնագետների պատրաստման գործում համագործակցության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ **Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ**

28 հունիսի 2013 թվականի
ՍԴՈ-1104